

Recés d'Advent Prepareu el camí del Senyor

En el segon diumenge d'Advent la litúrgia en regala el començament de l'evangeli de Marc. Són huit versets en els que l'autor ens vol plantejar què es proposa, però que voldrà suscitar més interrogants que donar respostes, com correspon al principi d'un llibre. Marc ens donarà les claus per a entendre què pretén en el seu evangeli, ens presentarà al protagonista, Jesús, primer dient-nos qui és i després a través d'un missatger molt especial, Joan Baptista. Estes són les seues paraules:

Marc 1,1-8:

Comença l'evangeli de Jesús, el Messies, Fill de Déu.

En el profeta Isaïes hi ha escrit açò: «Jo envie davant teu el meu missatger perquè et prepare el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.»

Joan començà a batejar en el desert. Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i anaven a trobar-lo de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà.

El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell la cintura i s'alimentava de llagostes i mel boscana.

I predicava així:

—Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua, ell us batejarà amb l'Esperit Sant.

Comença. La primera paraula, i no podia ser d'altra manera, és 'començament'. Per a Marc, l'arribada de Jesús no és un pas més en la història humana, ni en la vida personal, és un nou principi que ens ha de recordar el Gènesi. Jesús serà aquell que farà noves totes les coses, que donarà un nou començament a la vida de tots i a la teua vida, si et deixes re-començar per ell. Només hem llegit una paraula i ja se'ns està exigint que mirem cap a dins del nostre cor. ¿Estem disposats a que Déu ens transforme, ens renove, ens done un nou principi? ¿Serem capaços de deixar-lo entrar fins a l'arrel de la nostra vida? Ens podem preguntar, també, ¿quin és ara el principi de les nostres accions? ¿Què està al començament, què és allò més important?

Sabem que la vinguda de Jesús, que cantem i desitgem de forma especial en Advent, és una vinguda que ens implica i ens complica la vida. Marc, moltes vegades en el seu evangeli, exigix dels seus lectors que ens deixem modelar per Jesús, que deixem fructificar en nosaltres la llavor de la seua paraula, com terra bona disposada a l'acollida i al seguiment.

Comença l'evangeli de Jesús. Evangeli, com sabem, és bona notícia, bon anunci. Els grecs usaven esta paraula per parlar del naixement de l'emperador o bé de les seues victòries militars. Quan els cristians l'empraven, estaven reconeixent que només Jesús és l'autèntic Senyor a qui val la pena seguir; que no hi ha cap altre poder per damunt d'ell. El jueus parlaven de l'evangelitzador quan recordaven que havien sigut alliberats de Babilònia feia uns pocs segles. Per a ells, la bona notícia era que Déu els alliberava de l'esclavatge, que el Senyor els seguia acompanyant en la seua història, que no els havia abandonat, com molts afirmaven. Isaïes cantarà al missatger que anuncia la bona nova, com sentirem en la primera lectura de demà. Els cristians, també, reconeixen en Jesús l'alliberament definitiu, la presència de Déu que trenca les cadenes que no ens deixen ser qui som, la verdadera llibertat.

Dir, evangeli, amés, és afirmar que es tracta d'un bon anunci, d'una notícia bona, plena d'alegria. La mateixa paraula, 'evangeli', no és neutra, és en ella mateixa una confessió de fe. Marc ens ho fa notar ja en la tercera paraula del seu llibre. L'acceptació de Jesús omplirà la nostra vida de quelcom

bo, ens transformarà a nosaltres mateixos en bon anunci. La nostra pròpia existència estarà cridada a ser també bona notícia per als que ens envolten.

Evangelí de Jesús. L'evangelí és de Jesús. Ell és el qui porta l'evangelí, el qui l'anuncia, però també ell és el missatge, allò que és anunciat. L'evangelí té moltes idees, i molts conceptes, i moltes veritats que creure, però això és secundari. L'evangelí és, abans que res, una persona, Jesús de Natzaret. Una persona que va caminar per la terra de Palestina, que va viure en una època determinada, que va dir i fer unes coses i va patir altres. Una persona que va mirar fixament als ulls a altres i els va dir: 'Segueix-me'.

Jesús, Crist. Este Jesús tan humà és també el Messies, el Crist. Messies és una paraula molt interessant (encara que no suficient, perquè Marc després n'afegirà una altra que ell preferix, de seguida ho vorem). Messies, deia, és una paraula molt interessant perquè hui ens resulta molt rara. ¿Què significa Messies hui en dia, per a la gent de hui? No res. Si eixim al carrer no trobarem a ningú que estiga esperant al Messies.

Llavors, ¿què significa per a nosaltres? ¿Ací està la cosa interessant! Quin Messies esperem? Fa vint segles, els jueus de Palestina imaginaven al Messies de moltes formes diferents. Molts, sobre tot els més pobres i oprimits (la immensa majoria), esperaven un Messies militar, un cabdill guerrer que fera fora als enemics romans. Altres, preocupats pel culte del temple, desitjaven un Messies-sacerdot, que purificara la religió oficial, perquè la veien corrompuda. Altres esperaven un Messies celestial, diví, que arrasaria tota la maldat del món enviant els seus àngels guerrers a matar a tota la gent roïna (que, per cert, era tota la humanitat menys ells, clar).

En el supermercat dels Messies hi havia una gran oferta. Cada un es feia un Messies a la seua mida. Si el seu problema eren els impostos, volien un Messies contra els opressors. Qui tenia preocupacions religioses, volia un Messies que arreglara el temple, etc., etc.

Per què ens importa tot això a nosaltres? Perquè el nostre perill és el mateix. Ens podem fer una esperança a la nostra mida; ens podem construir un xiquet Jesús que vinga a arreglar els problemes dels demés, que són molt dolents, però que no ens toque a nosaltres. Dir que Jesús és el Messies, és una crida a revisar la nostra esperança: Què espere? Què vull de Déu? Per què desitge que vinga? Què necessite d'ell? És una pregunta fonda que l'Advent ens convida a fer-nos; hem d'entrar en el fons dels nostres anhels, i descobrir la immensa sed de Déu, del Déu autèntic, que tots compartim. Perquè si Jesús ve a nosaltres, i nosaltres no el necessitem... es podria estalviar el viatge (que no estan els temps per a despeses innecessàries). Però si mirem amb senzillesa, i sinceritat humil al fons del nostre cor, veurem que sí que ens cal la seua vinguda. Hem de despullar-nos espiritualment davant Déu, i un recés d'Advent és una ocasió molt bona, i reconèixer, amb molta humilitat i sense cap angoixa, que necessitem de Déu. Les nostres limitacions, errors, pecats... no ens han d'angoixar; el cristianisme no és una religió d'angoixats, mai. Ben al contrari, la nostra limitació ens ha de fer esperar amb més sinceritat, amb més esperança, la vinguda del Déu que no ens falla mai.

Jesús, Crist, Fill de Déu. L'evangelí de Marc, des del principi, ens desvetlla el misteri més profund de Jesús: és Fill de Déu. Dir que és Messies no és suficient, amés pot ser entés malament. Fill de Déu és un títol que posa a Jesús en una familiaritat i intimitat amb Déu que encara no hem acabat de comprendre. Els primers deixebles tardaren anys en adonar-se'n; abans de la resurrecció pensaven que Jesús era un profeta, el Messies de Déu... però que fos Fill de Déu era massa fins que l'Esperit Sant no els va il·luminar després de la Pasqua. El misteri del Nadal ens convida a nosaltres també a meravellar-nos per la presència, en el xiquet xicotet que naixerà, del Déu de l'Univers. És un misteri d'amor tan gran: que Déu mateix, per pur amor, ha vingut a fer-nos companyia; que mereix un moment de contemplació i d'adoració agraïda.

De totes formes, l'evangeli de Marc, en este punt, només ho deixa caure, i ja més endavant ja ho tractarà. Per a Marc, el punt definitiu de revelació de Jesús com a Fill de Déu, serà la mort en creu, però això ja seria tema per a un recés de quaresma.

En el profeta Isaïes hi ha escrit això. És molt interessant que Marc comence el seu escrit citant el llibre d'una altra persona. És una forma de dir: «atenció, açò que vaig a contar no m'ho invente jo, açò ja estava anunciat». Amés, el qui ho havia anunciat era Isaïes, el gran anunciador de la bona notícia de l'alliberament que hem dit abans. I Marc, per què quede clar, ens diu la seua professió: profeta, missatger de part de Déu.

És a dir, la vinguda de Jesús forma part del pla de salvació que Déu ja havia anunciat a través dels seus profetes. Déu mai ha abandonat el seu poble, la seua creació, Déu, des de sempre, tenia clar que volia salvar-nos, i ho havia anunciat i preparat. Déu té un pla, i ens podem fiar d'ell.

Envie davant teu el missatger perquè et prepare el camí. Bé, açò no ho diu el profeta Isaïes, son fragments de Malaquies i de l'Èxode, però per a la mentalitat dels primers cristians no era problema, perquè tota la Bíblia és expressió de la voluntat de Déu, i ací Isaïes no importa per ell mateix, sinó per ser profeta, per ser la veu de Déu.

Els reis i els personatges importants tenien heralds que anunciaven per davant que anaven a passar. Per exemple, en una ciutat amb molta gent, per a què els de condició més baixa s'apartaren i obriren pas. Però ací la veu crida en el desert. És ben diferent. Ja no es tracta d'un personatge important del que fugir. Tot al contrari, ara haurem d'anar al desert per poder vore'l.

Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí. Dirien els especialistes en màrqueting que així no es fa una campanya publicitària: en el desert no hi ha ningú!

Per als jueus (i als primers cristians), el desert és un lloc ple de records i simbolismes.

Per començar, el desert és perillós, és sec, solitari, hostil. No és el lloc on ens agradaria estar. No podem tindre una imatge romàntica del desert, «¡ai què bé s'està al desert!» No, no s'està bé; els bitxos piquen, fa calor i ens dona sed i fam.

El desert recorda la història del poble d'Israel. Déu els va alliberar d'Egipte i els va conduir a través del desert, i els va cuidar allí, donant-los aigua i menjar, i guiant-los. Déu va donar la seua Llei al poble al desert. El poble va començar a existir com «esposa» de Déu al desert.

El desert és, també, el lloc de les primeres temptacions, dels primers desitjos de substituir Déu per un ídol, i del primer pecat del poble, que va consentir, que va rebutjar Déu i va preferir un animal fet d'or.

El desert és, doncs, el lloc del primer amor, del primer pecat, de la primera reconciliació.

Per això, l'evangeli de Jesús, Crist, Fill de Déu, comença en el desert, ens vol portar al desert. Si no estem disposats a seguir-lo fins allí, no sentirem la veu, ens perdrem l'evangeli.

Si estem disposats a seguir-lo, no anirem de turisme; ens donaran un pic i una pala, ¡i a treballar! A preparar el camí del Senyor.

Clar, perquè tot el que estem dient, el recés que fem, el mateix Advent, té una finalitat: preparar el camí del Senyor cap al nostre cor, cap a les nostres vides, i, també, cap a la nostra societat, cap al nostre món. Preparar el camí és disposar-nos millor per a acollir-lo, per deixar que ens inunde i inunde el món sencer a través nostre. L'amor de Déu és tan immens, i nosaltres tant menuts, que necessitem de molta preparació.

Joan. La figura de Joan és enigmàtica i plena de simbolisme. Joan bateja amb aigua. L'aigua és ja un primer contrast amb el desert. En este desert hi ha aigua, una aigua que crida a la conversió i que és signe del perdó dels pecats que Jesús porta.

La conversió és un canvi de mentalitat, de plantejament, de forma de vore les coses. La conversió que Joan demana és la de mirar les coses segons Déu, la de descobrir-lo en les nostres vides, la

d'omplir-nos d'esperança en la seua vinguda. Déu no ens deixa mai abandonats. Tota la feina dolorosa i esforçada de convertir-nos i de preparar-li el camí, té com única motivació l'esperança de rebre'l, d'acollir-lo. No és una obligació penosa, més bé és una il·lusió plena de llum.

El vestit de Joan és estrany. Per un costat parla de la seua austeritat; no necessita impressionar ningú, però sobre tot recorda als antics profetes, a Elies, el profeta que simbolitza a tots els profetes. Igualment, l'alimentació en el desert no depén de ningú més que de Déu, que l'ha enviat i el cuida, i és signe dels profetes de l'antiguitat.

Esta és la gran força de Joan Baptista, que no depén de ningú, que és lliure per a dir-li a qui siga allò que Déu li ha manat. És capaç de dir-li a Herodes que ha fet malament, encara que acabe en la presó i després mort. Joan tenia pels en la pell de camell, però no en la llengua.

Després de mi... La predicació del Baptista, per acabar, ens presenta alguna cosa de Jesús. Molt poc, perquè encara estem al principi de l'evangeli. Joan era un profeta amb un gran poder d'atracció de les multituds. Però diu que ell només anuncia a algú que serà més poderós que ell. No sap ni tan sols el nom, només té la certesa de què Déu l'ha cridat per a donar el missatge al poble, i això és el que fa.

Joan no és digne ni de deslligar-li les sandàlies a Jesús. Esta era feina d'esclau, però també tenia un simbolisme en el món jueu. Cedir-li a altra persona la sandàlia era signe de què se cedia el dret sobre possessions o herències. Joan diu que ell no és l'amo, que només és un enviat, un gerent que espera a qui té l'autoritat.

Per últim, Joan reconeix que el seu baptisme es limita al simbolisme de la neteja dels pecats a través de l'aigua, però que Jesús tindrà el poder de regenerar a la persona sencera amb el poder de Déu, amb la força de la santedat de Déu, amb l'Esperit Sant.

I així acabem tancat el cercle. Hem començat dient que venim a preparar-nos per a la vinguda de Déu, però resulta que és Déu el qui ens prepara per a la seua vinguda. És el seu Esperit el que treballa dins de nosaltres animant-nos a la conversió, perdonant-nos els pecats. Déu ens transforma, i nosaltres ens deixem transformar amb l'esforç de la conversió.

Suggeriments per a la reflexió:

- Podem preguntar-nos, a la llum de Déu, en l'oració, quin és el nostre 'començament', quins són els nostres principis. ¿Són els de Déu?
- O bé, preguntem-nos quin Messies esperem, quina és la nostra esperança més fonda. Potser harem de modificar alguna cosa? Descubrim l'anhel sincer de Déu en el fons del nostre cor, deixem que Déu ens il·lumine.
- Podem, senzillament, admirar-nos de la vinguda de Déu en el xiquet Jesús. Donem-li gràcies.
- Observem la figura de Joan Baptista. També el podem trobar en Mateu 3, Lluc 3, Joan 1.
- Deixem-nos embolcallar per l'esperança que transmet Isaïes en la primera lectura (Is 40,1-5.9-11).